

**Варненски свободен университет
“Черноризец Храбър”**

СТАНОВИЩЕ

от доцент доктор Иво Великов Великов,

Академия на МВР

на дисертационния труд на

Инж. Ала ел Шемери

на тема

**„Тероризмът в пост-Саддамов Ирак - състояние и
перспективи”,**

представен за получаване на образователна и научна степен „доктор” по
специалност

“Организация и управление извън сферата на материалното производство
(национална сигурност)”

Научен ръководител: проф. д. ик. н. Владимир Чуков

Варна, 2015 г.

1. Оценка на резултатите и приносите на кандидата.

Представеният дисертационен труд засяга безспорно актуален теоретичен и практически проблем. Събитията в Ирак и региона, развитието на конфликта в Сирия и др., потвърждават необходимостта и значимостта на дисертационния труд, намираме достатъчно основания за неговото разработване. Ползите от този труд в по-общ план могат да се подразделят в две насоки – от една страна - изследването на тероризма в контекста на националната и международна сигурност, и от друга – в контекста на кризисния мениджмънт и модерните конфликтологични науки.

Неговата значимост се изгражда и на основата на уникалната личност на автора спрямо българската научна общност – произход, гражданство, житейски опит и религия, всички те са в основата на специфичния и различен поглед на изследвателя Ала ел Шемери. При тези безспорни предпоставки за интересен и нестандартен научен труд имаме внушителните 246 литературни източника на арабски, български, руски и английски езици, което показва добрата подготовка на автора, непредубедеността му да използва различни източници и автори с коренно противоположни мнения. На тази основа, сравнявайки политики, действия, резултати, анализи и в крайна сметка - и оценявайки актуалното състояние на държавното управление и обществото в Ирак, докторантът е достигнал до значими заключения, изводи и прогнози, представяйки убедително своите тези.

Уводът показва правилна предварителна нагласа на автора и добрата връзка с научния ръководител. Уводът съдържа необходимите научни реквизити, въпреки, че смятаме обектът и предметът по-скоро за разменени. Методологията на изследването е подбрана правилно – базира се върху теоретико-аналитичния подход, съчетан с историко-хронологичния. Трудът е изграден в три балансиращи глави, всяка със свой ясен акцент. Теоретичната първа глава

представява отличен опит да се намери приемливо определение за тероризма, като достига до собствени обосновани идеи – същият е сложно политико-икономическо-криминално-идеологическо явление, в чиято мотивировка се съдържат етнически, националистически, религиозни и икономически елементи от вътрешно и външнополитическо естество. Класифицирането на тероризма по определени признаци, връзката на понятието със сродни и близки по значение, представянето на съвременни стратегии и методи за терор също допринасят за създаването на теоретичен фундамент на разработката.

Разработката продължава с хронологичен исторически анализ на факторите за разпространение на тероризма, който дава познанието за цялостното развитие на региона и коментира отражението на дълги и незавършени регионални тенденции върху иракското общество. Нещо повече, в тази глава авторът показва емоционално и хуманно личната си ангажираност към този анализ. Конкретно, ясно и логично чрез изведени и проанализирани факти се показва прехода на регионалните общества и държави към идеологията на насилието дълбоко в регионалната социалнополитическа традиция, заразяваща дори най-съкровени и традиционно устойчиви фундаменти на мюсюлманските общества, каквато е ислямската религия. Смятаме целият този краен резултат за важен теоретико-приложен принос на автора.

В крайна сметка, логиката на изследването ни води към най-важните - приложните приноси, като съвременните тенденции в исляма (без никакво колебание и пристрастност се показват и най-негативните такива). Сравнителният анализ между отделните основи на тероризма в пост-Саддамов Ирак дава възможност да се разкрият както причините за успеха на терористичните организации сред младите хора, така и да се разкрие цялата палитра от такива организации, основани на политически, религиозни,

етнически, конфесионални или комбинирани идеологически мотиви. Заключението също носи научен принос с представянето на авторовото разбиране за бъдеща концепция (според самия него-модел) за справяне с този основен проблем на иракското общество.

Стилът на автора е очевидно утвърден и се характеризира с научна последователност и дори педантичност, като проблемите се излагат винаги обхватно, с необходимата теоретична обосновка.

Приемам автореферата към дисертационния труд за достоверен и представящ достатъчно точно съдържанието на работата. Приемам и заявените от автора приноси.

2. Критични бележки и препоръки

Към разработката могат да се отправят и някои критични бележки:

- в началото на първа и трета глава съществуват обширни исторически и теоретични данни за тероризма въобще или идеологията въобще, които могат да се редуцират и да прецизират обема на разработката;

- необходима е редакция (поне на моят вариант има ред технически и стилови грешки);

- представените публикации в електронни източници не бяха намерени.

3. Заключение

Представеният дисертационен труд на Ала ел Шемери отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане.

Като оценявам достойнствата на постигнатото от автора, давам положителна оценка на дисертационния труд на Ала ел Шемери на тема: „Тероризмът в пост-Саддамов Ирак - състояние и перспективи”, представен за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по научна специалност

„Организация и управление извън сферата на материалното производство“,
професионално направление 9.1. „Национална сигурност“.

София

Дал становището:

23.07.2015 г.

доц. д-р И.Великов